

H U N G A R I A N M O N I T O R I N G

1990. AUGUSZTUS 20.

HÉTFŐ

Ö S S Z E F O G L A L Ó

- Országszerte ünnepségek keretében emlékeztek meg Szent István király és az új kenyér napjáról - ANTALL József miniszterelnöke Veszprémben méltatta az ünnepet és az államalapító eszmei hagyatékát 1101, 1104 - A kormányfő a szombat-helyi emlékünnepségen is beszédet mondott 1118
- Ópusztaszeren GÖNCZ Árpád köztársasági elnök az ország új feladatairól beszélt 1101, 1103
- Békés városban MAGYAR Bálint az SZDSZ országos ügyvivője Szent István legfontosabb tetteként emelte ki, hogy új alapokra helyezte és Európához kötötte a magyar nemzet sorsát 1119
- PONGRÁTZ Gergely a corvinköziek 56-os parancsnoka átnyújtotta egykori zászlójukat FÜR Lajos miniszternek 1114, 1127
- A tiszti iskolák frissen végzett növendékei a honvédelmi miniszter előtt letették újszövegű fogadalmukat 1100 - A miniszter a tisztaváratáson a hadsereg gyökeres reformját ígérte 1105
- Az esztergomi Bazilikában tartott ünnepi misén PASKAI László bíboros is méltatta Szent István érdemeit 1114
- PASKAI bíboros felszentelte a német nép adományát, a budapesti Szent István Bazilika új harangját 1117
- Beszámoló a mai nap további ünnepi rendezvényeiről 1126
- A Dél-Amerikában élő magyarság is megünnepelte augusztus 20-át 1098
- A Földművelésügyi Minisztérium épülete előtt ismét felállították Nagyatádi Szabó István életnagyságú szobrát, amit a Rákosi-időszakban döntöttek le 1114
- Meggyalázták a magyar hősi emlékművet a nyugat-szlovákiai Szencen 112
- Jordániába érkezett a több mint 170 magyar, akiket az iraki hatóságok kiengedtek Irakból - helyszíni jelentés 1119
- Magyarországon csaknem 80 %-kal nőtt a munkanélküliek száma az idei év első felében 1118
- Magyarország 1990' címmel megjelent a Statisztikai Hivatal zsebkönyve 1108
- Alapos a gyanú, hogy szándékos gyújtogatás okozta a mecseki erdőtűzet 1110, 1127
- Magán-szeretetotthont avattak Békéscsabán 1109
- Beszámoló a debreceni virágkarneválról 1108

- Az öbölmenti helyzettel kapcsolatos szovjet álláspont 1122
- Újabb gépeltérítés volt a SZU-ban (1107, 1115)
- Megtartották a német egyesítés előtti utolsó egyeztető tárgyalást 112
- Jelentős gazdasági veszteséget okozott a közép-keleteurópai országoknak a német valuta unió 1107
- Lemondott az NDK külügyminisztere és posztját de Maiziere kormányfő vette át 1115

A Hírvilág tartalma:

- Beszámolók az augusztus 20-i ünnepségsorozaton elhangzott beszédekből. 1130
- BEfejeződött a Szentjobb-körmenet a fővárosban 1131
- Az SZDSZ országos ügyvivője arra a veszélyre hívta fel a figyelmet, hogy napjainkban koppányok uralkodnak az országban 1132
- Az MSZP országos választmányának elnöke szerint a modern demokráciában az állampolgárok toleránsak a különböző irányzatokkal és nézetekkel, nemzetiségekkel, világnézetekkel szemben. 1132
- Pestszentimrén felavatták a háboru utáni első országzászlót 1132
- B. Jelcin szerint több szakaszban 20-25 év alatt lehetne megoldani a SZU-hoz tartozó és Japán által vitatott északi területek problémáját 1134
- A Független Kisgazdapárt ügyvezető alelnöke sürgette, hogy pártja a földtörvény javaslatának minden áron érvényt szerezzenek 1136

---1990. augusztus 20. Hétfő.---

(Vasárnapi műsorrend.)

KOSSUTH - adó.

HÍREK.

7 h.

GÖNCZ ÁRPÁD tegnap beszédet mondott Székesfehérvárott a Szent István napi ünnepségen. Napjaink súlyos gondjairól szólva a köztársasági elnök kijelentette, hogy szinte lehetetlen orvosolni az összes korábbi sérelmet, mert minden kérelem újabb sérelmek tömegét szüli. Magyarországot nem lehet az össznépi kárpótlásdi és felelősségrevonósdí csatatárévé tenni. GÖNCZ ÁRPÁD óvott attól, hogy újabb ellenség-képeket fessünk magunknak, mert ez szétzilálná a társadalmat. Beszédében arról is szólt, hogy az új társadalom építéskor a védtelenek többlet segítségére szorúlnak.

Kuvaiti magyarok 149 fős csoportja elindult Bagdadból a jordán-iraki határ felé. Honfitársaink késő éjszaka érkeztek meg Kuvaitból az iraki fővárosba. valamennyien egészségesek, jól vannak. A sivaton átvezető 900 km-es utat légkondicionált buszokkal teszik meg. Ammanból pedig a MALÉV különgépével térnek haza.

Irak párizsi nagykövete egy angol kereskedelmi televízió-műsorban kijelentette, hogy brit állampolgárok egy részét már Bagdad stratégiai és ipari létesítményeire vitték, így jövőjük most már a londoni kormánytól függ.

A brit külügyminisztérium megerősítette, hogy külföldieket, köztük briteket vittek el bagdadi szállodáikból. Korábban Washington és London is azt tanácsolta az Irakban élő állampolgárainak, hogy ne engedelmeskedjenek Bagdad felszólításának, ahnem maradjanak otthon, ne keltsenek feltűnést.

A nyugati kormányok egyébként egységesen felháborodva elítélték azt, ahogyan Bagdad bánik a külföldiekkel.

Bush amerikai elnök másodszor is megszakította szabadságát és visszatért Washingtonba, hogy az öbölbeli válságról tárgyaljon tanácsadóival. Közben Washington és London egyaránt elutasította az iraki elnök indítványát, amelynek értelmében a külföldi csapatok

(Hírek 7 h.)

távoztása fejében Bagdad elengedi a túszként fogva tartott külföldieket Irakból.

Ezenközben folytatódnak a diplomáciai erőfeszítések a térségben kialakult válság rendezésére. Az amerikai védelmi miniszter a bahreini szultánnal tárgyalt.

A japán külügyminiszter Ománba érkezett és átadta a szultánnak a tokiói kormányfő üzenetét.

J. Arafat a PFSZ vezetője az algériai államfővel, míg a SzU különmegbizottja az egyiptomi külügyminiszterrel tárgyalt.

Irán- Törökország és Pakisztán külügyminisztere az este teheráni találkozásán egyhanguan elítélte az iraki agressziót.

Időjárás jelentés:

Eleinte derült idő lesz, majd nyugat felől megnő a felhőzet és főként délután alakul ki eső, záporosó, helyenként zivatar. A déli, délnyugati szél megélénkül. Este északnyugatra fordul és megerősödik. Kora délután 25 és 30, késő este 17 és 22 fok között alakul a hőmérséklet. Budapesten változóan felhős idő lesz, délután kisebb eső lehet. Napközben 29, késő este 22 fok körüli hőmérséklet várható. A fővárosban most 15-16 fok van. Általában gyenge a légmozgás, kissé felhős az ég.

Hét óra múlt bő négy perccel és folytatjuk a zenét.

KOSSUTH - adó.

HÍREK.

8 h.

Székesfehérvár: GÖNCZ ÁRPÁD tegnap beszédet mondott a Szent István napi ünnepségen. Napjaink súlyos gondjairól szólva a köztársasági elnök kijelentette, szinte lehetetlen orvosolni az összes korábbi sérelmet, metrt minden sérelem újabb sérelmek tömegét szüli.
(Ismétlés.)

A kuvaiti magyarok 149 fős csoportja elindult Bagdadból a jordán-iraki határ felé. (Ismétlés.)

Bush amerikai elnök másodszor is megszakította szabadságát és visszatért Washingtonba, hogy az öbölbeli válságról tárgyaljon tanácsadóival. (Ismétlés.)

Az ENSZ Biztonsági Tanácsának öt állandó tagja ismét tárgyal a Perzsa-öbölben kialakult válságról. A BBC ENSZ tudósítója kiemelte, hogy Szaddam Husszein elnök televízió üzenete után, amelyből világossá vált, hogy az iraki elnök az ártatlan külföldieket stratégiai célra kívánja felhasználni, a testület öt tagállama között egyre szorosabb az egyetértés. A tanáskozáson előtérbe került az, hogy a válság megoldására valamilyen közös katonai együttműködést kellene kialakítani.

A Dél-Amerikában élő magyarság is megünnepelte augusztus 20-át. A Buenos Aires-i magyar katolikus közösségben ünnepi misét mondtak magyarul és spanyolul Szent István tiszteletére. A közösség lelkipásztora arra szólította fel az Argentinában élő magyarokat, segítsenek az új Magyarországnak, anélkül azonban, hogy nézeteiket rákényszerítsék otthon élő testvéreikre.

Totó-nyeremények.

A héten kettő darab 13 plusz 1 taláلتos szelvényt találtak. Ezek nyereménye egyenként 2,212.539 forint. A öt darab tizenhármásra egyenként 1,021.172, a tizenkettesekre 25.348 forintot fizetnek. A tizenegyesek 1.563, a tízesek 266 forintot érnek.
Az adatok nem véglegesek.

KOSSUTH - adó.

HÍREK.

9 h.

Bagdadból az iraki -jordán határra indultak a Kuvaitból elszállított magyarok. A 149 ember a sivatagon át vezető 900 km -es utat légkondicionált buszokkal teszi meg, Ammanból pedig a tervek szerint a MALÉV különgépével tér haza.

Bush amerikai elnök nemzetbiztonsági tanácsadóival tárgyalt Washingtonban az öbölbeli válságról, miután tegnap másodszor is megszakította szabadságát. A megbeszélésről részleteket nem közöltek. Elemzők szerint azonban Bush arra törekszik, hogy ne Kuvaitban és Irakban fogva tartott amerikai tuszok helyzete határozza meg Washington lépéseit az öbölmenti válságban.

A Fehér Ház és a londoni külügyminisztérium szóvivője leutasította az iraki elnök legújabb javaslatát, miszerint a külföldi csapatok távozása fejében elengednék a túszként fogvatartott külföldieket. Az amerikai külügyminisztérium egyébként azt tanácsolta az Irakban és Kuvaitban tartózkodó amerikaiaknak, hogy ne hagyják el otthonukat. Abban az esetben viszont, ha az irakiak erőszakkal akarják őket átszállítani a gyülekezésre kijelölt szállodákba, ne tanusítsanak ellenállást. Washingtonban egyébként úgy vélik, hogy Iraknak 2-3 hónapra elegendő élelmsizer tartaléka van és ezért nincs szükség arra, hogy humanitárius okokra hivatkozva élelmiszer szállítását engedélyezzék Bagdadnak.

Világszerte folytatódnak a diplomáciai erőfeszítések a Perzsa-öböl menti válság békés rendezésére. Szityenko szovjet megbízott az egyiptomi külügyminiszterrel tárgyalt, majd Jemenbe utazott tovább. Cheney amerikai védelmi miniszter a bahreini szultánt fogadta. Kuvait elüzött miniszterelnöke Tripolika érkezett, hogy az Irakot támogató Khadhafi libiai vezetővel tárgyaljon. A törvényes kuvaiti kormány külügyminisztere pedig Belgrádban kezdett megbeszéléseket. Taro japán külügyminiszter Omanban adta át Tosiki kormányfő üzenetét a szultánnak. J. Arafat palesztin vezető az algériai államfővel kezdett tárgyalásokat az öbölmenti válság ügyében.

Az Egyesült Arab Emirátusok kész külföldi haderőket beengedni területé-

Hung. Monitoring. 20.8.90.-e.

(Hírek 9 h.)

Az ország ugyan 800-kmre van a jelenlegi közelkeleti válság központjától, a szaudi-kuvaiti határtól, külügyminisztériuma azonban úgy gondolja, hogy Bagdad fenyegetései miatt szüksége van védelme megerősítésére. Egyelőre nem világos mely országból várnak katonákat. A BBC tudósítója azonban tudni véli, hogy Nagy-Britannia valamilyen módon részt kíván venni az Egyesült Arab Emirátusok védelmében.

Totó-nyeremények. ---

- o o o -

KOSSUTH - adó.

HÍREK.

10 h.

Budaopesten fél tízkor megkezdődött a tisztavatás. Az ünnepélyes eseményt 22-ik alkalommal tartják meg. Az idén a katonai főiskolákon 850-en államvizsgáztak, közülük 29-en kiváló minősítéssel. Ők főhadnagyi rangot kaptak-. A tiszti iskolák frissen végzett növendégei FÜR LAJOS miniszter előtt tették le ujszövegű fogadalmukat a Kossuth-téren.

Hajnalban Bagdadból Ammanba indultak azok a magyarok akiknek távozását az iraki hatóságok engedélyezték. A külügyminisztérium tájékoztatása szerint a mintegy 900 km-es sivatagi utat légkondicionált autóbuszokkal teszik meg és a jordán fővárosból a tervek szerint két MALÉV különgépen térnek haza. A Kuvaitból tegnap reggel hazaindult 149 magyar állampolgárhoz Bagdadban még 14-en csatlakoztak.

Több mint 1.700 arab és ázsiai érkezett Kuvaitból Irakon át Jordániába. Az ammani hatóságok egyre kevésbé tudják elhelyezni az iraki megszállók elől menekülő emberáradatot. A Jordániába érkezettek elmondták, hogy utjukon nem bántalmazták őket az iraki katonák. Az ammani kormány állítólag azt kérte Bagdadtól, hogy szabályozza az emberek kiáramlását Irakból. A BBC jelentése szerint a most érkezettek minden összegyűjtött vagyonukat hátrahagyták és az iraki hatóságok személyes értékeiket is elkobozták tőlük.

Hung. Monitoring. 20.8.90.-e.

(Hírek 10 h.)

Az amerikai légierő újabb 22 lopakodó-típusú gépet indított utnak a Közel-Keletre. Ezek a rendkívül korszerű, radarok számára láthatatlan repülőgépek ahhoz a rajhoz csatlakoznak, amely jelenleg Törökországban állomásozik. Fedélzetükön a többi között lézer-irányítású bombákat és levegő-föld rakétákat visznek magukkal. Az amerikai Észak-Karolinából Szaúd -Arábia indult az amerikai tengerészgyalogosok utolsó, több ezer katonából álló csoportja is.

Az Egyesült Arab Emirátusok kész külföldi haderőket beengedni területére. (Imsétlés.)

Totó nyeremények. ---

- o o o -

KOSSUTH - adó.

HÍREK.

11 h.

Immár 22-ik alkalommal került sor a Parlament előtt ahagyományos augusztus 20-i tisztavátásra. Ezuttal 850-en tettek új szövegű fogadalmat. A frissen végzett tisztek előtt FÜR LAJOS honvédelmi miniszter mondott beszédet.

ANTALL JÓZSEF miniszterelnök délelőtt Veszprémben méltatta a mai ünnepet és az államalapító Szent István király ezmei hagyatékát.

Ópusztaszeren mintegy 20.000 ember előtt GÖNCZ ÁRPÁD köztársasági elnök beszélt az ország előtt álló új feladatokról.

Párizs az eddiginél határozottabb álláspontra helyezkedett a Perzsa-öbölmenti válság kérdésében. A külügyminisztérium felhatalmazta a francia flotta-alakulatot, hogy akár erőszakkal is kényszerítse az Irak elleni embargó következetes betartására az öbölben tartózkodó hajókat. A francia fővárosban aggodalommal fogadták a hirt, hogy az irakiak ismeretlen helyre szállítottak 26, Bagdadban tartózkodó francia állampolgárt és Kuvaitban is nyoma veszett egy franciának.

Hung. Monitoring. 20.8.90.-e.

(Hírek 11 h.)

Az ország ENSZ nagykövete TV nyilatkozatában azt mondta, hogy a világszervezet a napokban várhatóan több nemzetiségű haderőt hoz létre amely a BT felügyelete alatt áll majd. A francia diplomata azonban részleteket nem közölt.

Az amerikai légierő újabb 22 darab lopakodó-típusú gépe tünditott utnak a Közel-Keletre. (Ismétlés.)

Szovjet fegyencek a pakisztáni Karacsiba térítették egy repülőgépet. A 15 rab, akit a szibériai Nyejrong-i és Jakuczk közötti belföldi járaton szállítottak, lefegyverezte kísérőit és a repülőgépet 92 emberrel a fedélzetén visszakényszerítette indulási helyére. A szibériai városban az utasok egy részét engedték, miután fegyvereket kaptak a hatóságoktól. Ezután Taskentbe repültek, ahol a hatóságok egész éjjel hiábavaló alkudozást folytattak velük. A középázsiai városból délelőtt Ujdelhibe indultak, ahol a repülőtér kifutó pályáján már terrorista ellenes kommandó várta őket. A fegyencek által eltérített szovjet gép azonban, a várakozásokkal ellentétben nem Indiában, hanem Pakisztánban ért földet. A pakisztáni hatóságok több száz katonák vezényeltek a karacsi repülőtérre és lezárták a környéket

Totó-nyeremények.

Időjárás jelentés. ---

KOSSUTH - adó.

DÉLI KRÓNKA.

12 h.

A mikrofonnál Csák Elemér.

Országszerte ünnepségeekt, szabadtéri rendezvényeket tartanak Szent István és az új kenyér napján. Az első helyszin Ópusztaszer. A nemzeti emlékhelyen többek között GÖNCZ ÁRPÁD köztársasági elnök szólt az egybegyültekhez. Hallgassák meg Polgár Gyulya helyszini tudósítását - A Nemzeti Történeti Emlékparkban, Ópusztaszeren az Árpád emlékműnél fél 9-kor ökumenikus istentisztelettel kezdődött a Szent István-i ünnepség. Kilenc egyházt képviselői közel egy órán keresztül szóltak **az egybegyült, több ezer emebrhez. Nagy zavarok vannak a családoknál,** először itt kell a harmóniát, a hitet visszaállítani, modnta a romai katolikus egyház lelksége. Nem lehet az egyházakra a politikai felelősséget áthárítani, az egyház része az államnak, de nem lehet eszköze semmiféle diktaturának- nyilatkozta az evangélikus egyház képviselője. 10 órakor leszállt az emlékparkban akormáyn helikoptere, GÖNCZ ÁRPÁD köztársasági elnökkel és SZÜRÖS MÁTYÁSSAL a fedélzetén. Az óriási tömeg élő folyosót alkotva kísért az ünnepi emelvényhez GÖNCZ ÁRPÁDOT, aki a kiadott programtól eltérően 10 perccel korábban kezdte **ünnepi beszédét, amelyet a mai napi, politikai aktualitások** hatottak át.

- GÖNCZ: - A királynak, a legjobb királynak is csak alattvalói vannak. A köztársaságnak, a szabad emberek társult közösségének csak polgárai, akik egyként felelnek a haza üdvéért, s akik jogaik, **polgári és emberi jogaik tudatában bátran kezükbe veszik önnön sorsuk intézését,** szabadon választják az ország házába képviselőiket, ott végzett munkájukról beszámoltatják őket, ellenőrzik az ország kormányának működését, szakadtalan figyelemmel kísérik lakóhelyük ügyeit. Maguk választják meg azokat, akik ügyeiket intézik, meghatározzák és figyelemmel kísérik a munkájuk gyümölcséből, törvényes keresetükből befizetett adónak a köz érdekében legcélszerűbb felhasználását és soha, egy pillanatra nem felejtik el, hogy a közigazgatásnak kell őket szolgálnia s nem nekik a tisztségviselőket. HOGY a köz hűtlen szolgálait nemcsak joguk, de kötelességük is hiavataluk. ből elmozdítaniok. Itt, Csongrád megyében is, ahol a gondok nem kisebbek mint az országba bárhol másutt. Ahol az emebreket gyötri a létbizonytalanság, a földtulajdon kérdésének eldöntetlensége, ahol a

(DK.)

gazdálkodó nem tudja mire arat, mire vet. Ahol a termelő máról holnapra él, ahol jobban kéne gondoskodni a növekvő számú munkanélkülről, ahol gyorsítani kéne, főleg a cigányok körében a helyi igények figyelembe vételével, az átképzés és továbbképzést. Ahol biztosítani kéne a kisebbségek kulturális autonómiáját, ahol szintén helyre kéne állítani a közszolgálati szakembergárda megingott biztonságérzetét, meg kéne teremteni a pártsemeleges közigazgatást. Végül soron mégis csak a polgár, a szabad polgár az, aki az országházban ülő képviselője, jól választott önkormányzata révén rá tudja ébresztetni az országgyűlést, a kormányt a gondjaira, rá tudja szorítani a köz szolgáit e gondok mielőbbi, az ország teherbíró képességével anyagilag és időben arányos megoldására. Mert köztársaságban élünk, ahol a parlament és a kormány van értünk, nem mi a kormányért és parlamentért!

Veszprémben ANTALL JÓZSEF mondott ünnepi beszédet. A tudósító Horváth Gyula:

- A Veszprémi Vár fokán áll a királyi pár, István és Gizella fehér kőszobra ahova ma nem a külföldi turisták sokasága, hanem a hazai ünneplők serege vonult fel bennsőságes megemlékezésre. 9 órakor Kralovánszki Alán, a Magyar Nemzeti Múzeum munkatársa, középkori emlékein kutatója ismert régész emlékezett arra, hogyan vetette meg a modern állam fundamentumát István király, akinek uralkodása alatt 50 vármegye és 10 egyházmegye létesült, köztük a veszprémi és az itteni Szent Mihály székesegyház építésének és felszerelésének anyagi fedezetéről Gizella királyné, Bajor Gizella gondoskodott. A régészkutató szavai után dr. SURJÁN LÁSZLÓ a Kereszténydemokata Néppárt elnöke, népjóléti miniszter mondott ünnepi beszédet, majd dr. ANTALL JÓZSEF a MDF elnöke, miniszterelnöke lépett a mikrofonhoz. Bezsédében egyebek között ezeket mondotta:

- ANTALL: - Ha valaki egy évezred után hallja Szent István intelmeit kihallja belőle azokat a mély gondolatokat, amelyek hitre, türelemre, megértésre és elszántságra utalnak. Ez a modern gondolkodás alapja is lehet. Mert hogy ha nem hiszünk abban, hogy van előttünk jövő és fel tudunk emelkedni, ha nem küzdünk ezért szent elhatározással és ha egyben nem gyakorlunk türelmet, akkor ez a kisréet kudarcba fog fulladni. És egy olyan nemzet, amelyik ezer éven keresztül ebben a szellemiségben, a nyugati kereszténység ujrakezdő, önálló gondolkodás

(DK.)

jelentő világban nőtt fel, néhány évtized alatt nem válhatott egy olyan parancsuralmi rendszer áldozatává, ahol az emberek elfelejtenek önállóan gondolkodni és elfelejtenek önállóan cselekedni. Bajokat a tárgyi világ bajait könnyebb korrigálni. A legnehezebb az emberi mentalitást, a beidegzett, hétköznapi magatartást megváltoztatni. Egyszerre akar ez az ország szabadon választott parlamentnek felelős kormány, egyszerre akar olyan alkotmányos demokratikus kormányzást, ahol semmiféle nyoma nem lehet semmiféle diktatórikus módszernek. Nem is lesz, amíg mi a helyünkön lehetünk.

A hadsereg gyökeres reformját ígérte Buadpesten, a Kossuth Lajos téri tisztavetületen a honvédelmi miniszter. A helyszínről Kereszti Gábor tudósít:

- Az avatás előtti pillanatokban a fiatal tisztek így látják helyzetüket:

- Mi fiatal tisztek próbáélnunk a régi trendszerből ami eddig jó volt átvenni, mert már az új rendszerben majd az új kiképzéssel -

- Indulunk abból a szempontból, hogy egy telejsen új légkörbe fogunk bekerülni, ami talán ismeretlen egyes emberek számára.

- A főiskolának van egy olyan problémája, hogy elméleti oktatást és elméleti tudást nyújt és a gyakorlati nagyon kevés.

- (Zene.) - Én Piros Attila főhadnagy fogadom - (A tömeg mondja utána) hogy hazámat, a Magyar Köztársaságot -

- Még a régi ötágú csillagos váll-lappal de már új fogadalmi esküvel és új alakzati formákkal avatták föl a több mint 850 új tisztet.

- Katonai eskükhöz hiven szolgálók.

- A fogadalomtétel után FÜR LAJOS honvédelmi miniszter köszöntő beszédében elmondta, erkölcsében és közállapotában is számos kívánnivalót hagy maga után a magyar honvédség és súlyos rőökség az az elidegenedés is, ami a honvédség és a civil társadalom között keletkezett. Szükség van egy új tiszti törvényre, mint ahogy új honvédelmi törvényre is szükség lesz mondta FÜR LAJOS honvédelmi miniszter az újonnan avatott tiszteknek.

Most külföldi jelentések:

Bagdadban még 14-en csatlakoztak ahhoz a 149 magyar állampolgárhoz,

(DK.)

akik tegnap reggel indultak haza Kuvaitból. A külügyminisztérium tájékoztatása szerint jelenleg a jordánia fővárosba tartanak a magyarok. Amintegy 900 km-es sivatagi utat légkondicionált autóbusszokkal teszik meg és a tervek szerint két MALÉV különgépen rétnek haza Ammanból.

Moszkvába érkezett Szaddum Hammadi iraki miniszterelnök helyettes, jelentette gyorsírban a TASZSZ szovjet hírügynökség.

Több mint 1.700 arab és ázsiai érkezett Kuvaitból Irakon át Jordániába. Az ammani hatóságok egyre kevésbé tudják elhelyezni az iraki megszállók elől menekülő emberáradatot. A Jordániába érkezettek elmondták, hogy utjukon nem bántalmazták őket az iraki katonák. Az ammani kormány állítólag azt kérte Bagdadtól, hogy szabályozza az emberek kiáramlását Irakból. A BBC jelentése szerint a most érkezettek minden összegyűjtött vagyonukat hátrahagyták és az iraki hatóságok személye sértéseiket is elkobozták tőlük.

Bush amerikai elnök nemzetbiztonsági tanácsadóival tárgyalt Washingtonban az öbölmenti válságról, miután tegnap másodszor is megszakította szabadságát. A megbeszélésekről részleteket nem közöltek. (Ismétlés.)

A londoni külügyminisztérium szóvivője elmondta, hogy egy kuvaiti hotelből 82 embert vittek el és ezzel 123-ra emelkedett azoknak a brit alkalmazottnak az száma, akiket ismertelen helyre szállítottak az irakiak.

Amerikai haderőt fognak állomásoztatni az Egyesült Arab Emírségekben. Ezt Cheney amerikai védelmi miniszter jelentette be miután Abu Dabiban tárgyalt az ország elnökével. Cheney közölte azt is, hogy az első amerikai alakulatok már elindultak az Egyesült Arab Emírségekbe.

Párizs az eddiginél határozottabb álláspontra helyezkedett a Perzsa-öböl menti válság kérdésében (Ismétlés.)

Időközben világsszerte folytatódnak a diplomáciai erőfeszítések a Perzsa-öböl menti válság békés rendezésére. (Ismétlés.)

- Újabb gépelterítés volt a SZU-ban. A részleteket moszkvai tudósítónk, Izbéki Gáborról halljuk:

- Mivel mindenre elszánt, jól felfegyverzett bűnözők térítették el az Aeriflot Nyerjungri-Jakutszk között közlekedő TU-154-es gépét, a belügyminisztérium terroristaellenes csoportja nem tartotta cél-szerűnek a beavatkozást és Taskentből átengedték a gépet Pakisztánba. Karacsi azonban csak azután egyezett bele a már majdnem üzemanyag nélküli gép leszállásába, miután Delhi visszautasította a gép és a bűnözők fogadását. -- A 15 bűnözőt három rendőr kísért a gépen. -- A bűnözők lefegyverezték a három rendőrt. -- (az eltérítés lefolyása) Az elmúlt két hónap alatt ez már a sokadik gépelterítés a SZU-ban, de ez az első, ami igazán veszélyes. Jól felfegyverzett banditák előre eltervelten utoljára néhány éve az észak-kaukázusi Ordzonikizében hajtottak végre túszzsedést és távoztak repülőgéppel külföldre, de akkor a szovjet és izraeli hatóságok együttműködése révén a terroristákat lefegyverezték.

- Most kaptuka hírt, hogy Karacsiban a szovjet repülőgépelterítők a személynzet kivégzésével fenyegetőznek, ha a pakisztáni hatóságok nem töltik fel gépüket üzemanyaggal.

- Jelentős gazdasági veszteséget okozott a közép-kelet-európai országoknak a német valutaúnió. Ennek kompenzáálásával foglalkozik az egyik német napilap mai száma. A cikket Bernát György ismerteti:

- A berlini fal éppen Magyarország közreműködésével omlott le. Ennek tudatában még nagyobb gondot okoz, hogy olyan jelképes fal van épülőben, amely elválaszt a kelettől és háttérbe szorítja Magyarországot és más dél- és kelet-európai államokat az európai egyesülési folyamatban.

A BERLINER ZEITUNG mai cikkében az NDK és Magyarország közötti kereskedelmi-gazdasági kapcsolatok változásáról ír. Megállapítja, tény, hogy a német-német pénzügyi és gazdasági únió jelentős veszteségeket is okozott. Ezek a közép- és kelet-európai országok most nagy eladási nehézségekkel küszködnek. Egész iparágak épültek arra, hogy az NDK-nak termeljenek. Lothar de Maiziere, az NDK miniszterelnöke szerint a megoldást a szövetségi köztársasággal együtt kell megtalálni. Az importtámogatás csak az egyik lehetőség. A további gondolkodáshoz a berlini kormányfő annyi elvi útmutatást adott, hogy a Magyarország és az egyesült Németország közötti kapcsolatoknak meg kell felelniük az aug. 19-éből eredő követelményeknek. Ezt idézi a BERLINER ZEITUNG és a mondatban szereplő dátum azt a napot jelöli, amikor az NDK polgára

tavaly először léphették át tömegesen a magyar-osztrák határt. Bonnban most az a hír járja, meglehet, hogy a nagyon közeli napokban hármas csúcstalálkozót tartanak. ANTALL József miniszterelnök a szombati soporni Europa-napon javasolta, hogy ő, valamint Helmut Kohl kancellár és Lothar de Maiziere kormányfő együtt keresse a megoldást. Erre a találkozóra vagy Berlinben vagy Bonnban kerül majd sor.

Súlyos vasúti szerencsétlenség volt Lengyelországban. A Szilézia expressz Varsó közelében belerohant egy személyvonatba, amelynek utolsó kocsiját teljesen összezúzta. Eddig 11 holttestet találtak a roncsok között. --- A mentés tovább folyik.

- Ismét hazai témák:

Hazánkban csaknem 80 %-kal nőtt a munkanélküliek száma az idei év első felében. A munkaközvetítő irodák adatai szerint június végén csaknem 42.000-en kerestek állást. Ezek többsége fizikai munkás volt. Ugyanakkor csaknem 38.000 állást nem töltöttek be és ezek 93 %-ára fizikai dolgozókat várnak. A kereslet és a kínálat között azonban nagy az eltérés, ezért bizonyos rétegek, mindenek előtt a segédmunkások és a betanított munkások nem találnak munkát. A legrosszabb a helyzet Komárom és Borsod megyében. A munkanélküliek száma Budapesten és Veszprém megyében emelkedett a legkevésbé az idei év első felében.

- Feltehetően ezek a számok is szerepelnek a Központi Statisztikai Hivatal zsebkönyvében, amely Magyarország 1990 címmel most jelent meg. A kiadvány az ország földrajzi, népesedési, politikai és gazdasági életét jellemző legfrissebb adatokat tartalmazza. Ujdonságai közé tartozik, hogy nemcsak a fogyasztói árindexeket közli, hanem ez év márciusáig a forintban meghatározott árakat is. A statisztikai zsebkönyv szerint hazánkban a jövedelmek reálértékben csaknem 13 %-kal növekedtek az elmúlt tíz évben. Az élelmiszerek, a ruházati cikkek, az energia, a tartós fogyasztási cikkek és a szolgáltatások átlagára ugyanakkor az említett időszakban több, mint duplájára nőtt. A kiadványból azt is megtudhatjuk, hogy az idei év elején alig 300.000-rel volt több lakás Magyarországon, mint egy évtizeddel ezelőtt.

- Új színek, régi népszerűség. A következő riportot Debrecenből kaptuk, ahol 10 órakor kezdődött meg a hagyományos virágkarnevál.

A tudósító Pálffy István:

- Az időjárás kegyeibe fogadta a 21., vagy ahogy a debreceni polgárok sz ámulják az első szabad virágkarnevált. Valóban, a kompozíciók felszabadultabb szelleműek voltak, mint eddig bármikor, elmaradtak a kötelező termelés- és munkásábrázolások, uralkodtak a mesés elemek a múltból, Mátyás király és udvara, a közelmúltból Tarzan, Jane és Csitta, a jelenből a Hupikék törpikék vagy Box, Spartacus és Rebekka, az Elsüllyedt világok tv-rajzfilm sorozatából. A szervezők arra panaszkodnak, hogy megfelelő keresztezések híján a számtalan kiegészítő program, a vendéglátás és a szolgáltatás, a repülőgépes szolgálat sétarepülője pedig szó szerint a virágkarnevál örve alatt jut haszonhoz, anélkül, hogy a város kasszájába egy fillért is fizetnének. A megoldás az új önkormányzatokra vár, de a gondok ellenére az biztos, hogy a kicsik nagy ünnepe a mai. A belga A... Gil táncegyüttes egy tonna narancsot dobált a százezer néző közé, de a stuttgartiak sem fukarkodtak a savanyúcukorkából. A DK időpontjában Szász Endre, a zsüri elnöke hirdet eredményt, este a Nagytemplomnál tűzijáték és utcabál teszi fel a koronát a karneválra.

-

- Magán-szeretetotthont avattak Békéscsabán. A tudósító Cseh Éva:

- A Filiát, azaz a szeretetre való hajlandóság otthonát Békéscsabától 3 km-re, egy tanyán hozta létre a családi vállalkozás, a Pantacoop szolgáltató kasszöv etkezet, azaz a Panta család. A 30 mio forintba került otthonban vallási hovatartozás nélkül élhet szinte luxus körülmények között 40 idős ember. A Filia alapítvány önfenntartó, mezőgazdasági munkából, állattenyésztéssel teremti meg a rászorulóknak számára az életfeltételt. S ez az otthon nem is hasonlít a magyarországi szociális otthonokra. A lakosztályokban élő idősök, akik az ország minden részéből érkeztek, egy nagy családot alkotnak, s ki-ki erejétől tellően segíthet a ház körüli munkákban. Mindenkit, mint ahogy a Panta-coopot is csak egy dolog vezérelhet, nem a nyereség, hanem a szeretet. Egyébként sajnos e nagyszerű kezdeményezés mintha süket fülekre talált volna. Jobban mondvá elzárkózott a segítségadástól a népjóléti minisztériumtól kezdve Békés megye és Békéscsaba város tanácsa. A hatóságok, hivatalok is mintha inkább gátolnak, mintsem segítenék a szeretet otthonának létét. Egyedül a római katolikus egyház ajánlotta fel gazdálkodásra azt a száz hektárt, amit majd a földtörvény elfogadása után volt birtokaiból visszakap.

Időjárásjelentés.--

- Egyelőre nem tudni, hogy gondatlanság vagy öngyulladás okozta-e az erdőtüzet Pécs határában. Belénassy Csaba jelenti:

- Immár 19. órája tombol a mecseki erdőtüz, Magyaregregytől Árpádtetőig úgy 45 km-es sávban, a becslések szerint harminc helyen lángol a növényzet. A katasztrófa sújtotta terület kb. 300 hektárnyi. Szerencsére ez a vidék lakatlan, így emberélet nincs veszélyben, de az anyagi kár jelentős, egyelőre felbecsülhetetlen. Tegnap du. 5 órakor észlelték a tüzet és most már Baranya összes tűzoltója a Mecseken dolgozik. A természeti csapás elleni küzdelemben pécsi és bajai katonák és önkéntes tűzoltók is segítik a hivatásos szakembereket. A helyszínen vannak a Baranya megyei rendőrfőkapitányság dolgozói is, mivel nagy területen, több helyütt gyulladt ki az erdő, alaposan megvizsgálják, nem szándékos gyújtogatás történt-e. A tűzoltók még nem tudják pontosan megmondani, mikorra tudják megfékezni a tüzet. Abban reménykednek, estére sikerül.

Az elhangzott jelentések összefoglalója. ---

A szerkesztő-műsorvezető Csák Elemér volt.

KOSSUTH ADÓ

HÍREK

14 h

A hagyományos ópusztaszeri aug. 20-i ünnepségen az Árpád-szobornál tartott ökumenikus istentisztelet után GÖNCZ Árpád mondott ünnepi **beszédet**. A köztársasági elnök hangsúlyozta, az ország polgárai, akik egyként felelnek a haza sorsáért, most kezükbe veszik önnön dolgaik intézését, szabadon választják az ország házába képviselőiket, beszámoltatják őket ott végzett munkájukról és ellenőrzik a kormány működését. GÖNCZ Árpád elmondta, a köztársaságban nem egyenlő mindenki és csak a több és eredményes munkáért jár megbecsülés és jutalom. A köztársasági elnök kiemelte, a magyar népnek a közelgő önkormányzati választáson bátorságáról és bölcsességéről kell békés tanujelét adnia.

ANTALL József miniszterelnök a veszprémi várban mondott beszédet. A kormányfő emlékeztetett Szent István intelmeire, amelyek közül ma is leginkább érvényes, hogy hitre, türelemre, megértésre és elszántságra van szükség. Ha nem hiszünk abban, hogy van előttünk jövő és fel fogunk emelkedni, ha nem küzdünk szent elhatározással és ha nincs bennünk türelem, akkor próbálkozásaink kudarcot fognak vallani, mondta ANTALL József. Az ország most szabadon választott parlamentnek felelős kormányt, alkotmányos, demokratikus kormányzást akar, ahol semmi nyoma nincs diktatórikus módszereknek, hangsúlyozta a miniszterelnök veszprémi beszédében.

Az Országház előtti Kossuth téren fiatal tisztek tettek új szövegű fogadalmat. FÜR Lajos honvédelmi miniszter ünnepi beszédében hangsúlyozta, az új tisztek életének nagy pillanata Szent István ünnepére esik, aki olyan államiságot alapított, amely mind a mai napig biztosította a magyarság megmaradását a Kárpát-medencében. A miniszter szólt arról, hogy Magyarország szándékai szerint a jövő év végére tárgyalások útján kilép a Varsói Szerződésből. Elmondta, hogy a honvédelmi vezetés hozzáfogott az új magyar biztonságpolitikai koncepció és katonai doktrína kidolgozásához. Gyökeres reformra készülnek a jövő évtől a tiszt- és tiszthelyettesképzésben is. Dolgoznak már az új szolgálati szabályzaton és szükség lesz új honvédelmi törvényre is, mondta FÜR Lajos.

Hazánkban csaknem 80 %-kal nőtt a munkanélküliek száma az idei év első

felében.-- (Ism.)

- o -

KOSSUTH ADÓ

HÍREK

15 h

Bagdad felszólította a kuvaiti diplomáciai képviselőket, hogy öt napon belül zárják be hivatalukat. Figyelmeztette a nagykövetségeket, azokat a diplomatákat, akik péntekig nem tesznek eleget a köv etetésnek megfosztják diplomáciai mentességüktől és közönséges külföldi állampolgárokként bánnak velük. A londoni külügyminisztérium már jelezte, hogy Nagybritannia nem tesz eleget az iraki felhívásnak és a többi államhoz hasonlóan, fenntartja diplomáciai képviselőjét Kuvaitban. - A megszálló iraki katonai hatóságok egyébként újabb 82 brit állampolgárt szállítottak ismeretlen helyre Kuvaitban.

A BT öt állandó tagja folytatja nem hivatalos tanácskozását az öbölmenti fejleményekről. Egyre inkább hajlanak arra, hogy új határozatot hoznak Irakról, amelyben kimondják a Bagdad elleni tengeri és szárazföldi blokádnak létrehozását, valamint lehetővé teszik az erő alkalmazását Irán, Törökország és Pakisztán külügyminisztere TEheránban egyhangúlag elítélte Irakot Kuvait megszállása miatt. A tanácskozáson abban is megegyeztek, a térségbeli országoknak együtt kell működniük annak érdekében, hogy elkerülhető legyen a külföldi katonai jelenlét a Perzsa-öbölben.

Az ENSZ főtitkára reméli, hogy ellenőrzés alatt lehet tartani továbbra is az igen feszült és robbanásveszélyes közel-keleti helyzetet. Perez de Cuellar Chilében azt mondta, hogy a jelenlegi öbölbeli válság a legnagyobb probléma, amellyel főtitkárságának kilenc éve alatt foglalkoznia kell.

Belgrádban tárgyalt az elűzött kuvaiti kormány külügyminisztere. Jugoszláv kollégájával egyetértettek abban, hogy szükség van azoknak az államoknak az összefogására, amelyek a legnagyobb anyagi veszteségeket szenvedték el az öbölbeli válság miatt.

Jordánia és Bulgária is kéri a BT-ot, vitassa meg azokat a gazdasági problémákat, amelyekkel az országnak kell szembenéznie, miután csatlakozott az Irak elleni embargóhoz.

A prágai kormány máától újabb korlátozásokat vezetett be a Csehszlovákiába készülő román állampolgárokkal szemben. Ezentúl csak azok a románok utazhatnak be Csehszlovákiába, akik diplomata- vagy szolgálati útlevéllel rendelkeznek, szervezett turisták és szálloda foglalkásuk van, ill. üdülő-beutalót tudnak felmutatni vagy gyógykezelésre utaznak. Rajtuk kívül még azok a román utasok is átléphetik a magyar-csehszlovák határt, akik hatóságilag hitelesített meghívó levelet vagy harmadik országba szóló célvízumot tudnak felmutatni. Csütörtök óta a csehszlovák határőrök 229 román állampolgárt küldtek vissza magyar területre.

- o -

KOSSUTH-adó

16 h

DÉLUTÁNI KRÓNIKA

- A mikrofonnál Siklós András. Tíz perces hírösszefoglalónkban áttekintést adunk a Szent István napi eseményekről, legalább is azokról, amelyek adásunk időpontjáig befejeződtek.

Ópusztaszeren a köztársasági elnök, Veszprémben pedig a kormányfő mondott beszédet, de megemlékezések és bensőséges ünnepségek a fővárosban is voltak.

- A hagyományos ópusztaszeri aug. 20-i ünnepségen az Árpád-szobornál tartott ökumenikus istentiszteletet követően mondott beszédet GÖNCZ Árpád. A köztársasági elnök egyebek között hangsúlyozta: GÖNCZ: - A királynak -- (Ism. l. 1103.o.)

- Délelőtt ANTALL József miniszterelnök a veszprémi várban méltatta az ünnep jelentőségét. A kormányfő beszédéből idézünk:

ANTALL: - Ha valaki egy évezred után hallja Szent István intelmeit --- (Ism. l. 1104.o.)

- A további aug. 20-i eseményeket bemondó kolléganőm, Auth Magda segítségével ismertetem. Tisztavatás volt a Parlament előtt. Az Országház előtti Kossuth téren 830 fiatal tiszt új szövegű fogadalmat tett. (Ism. 1. 1111.o.)

A Hadtörténeti Múzeumban a Corvin-köziek 1956-os parancsnoka ünnepség keretében adta át az Ausztráliából hazahozott egykori zászlójukat FÜR Lajos honvédelmi miniszternek,, aki azt a múzeum megőrzésére bízta.

A esztergomi bazilikában tartott ünnepi ülésen PASKAI László bíboros, esztergomi érsek Szent István államalapító művét méltatta.

A földművelésügyi minisztérium épülete előtt ismét felállították Nagyatádi Szabó István életnagyságú szobrát, amit a Rákosi-időszakban döntöttek le.

Külföld. Bagdadból úton van az iraki-jordániai határ felé az a több, mint 160 magyar állampolgár, akit Kuvaitból és Irakból sikerült ki-menekíteni. A mintegy 900 km-es sivatagi utat légkondicionált autóbuszokon teszik meg a magyarok a jordániai fővárosig. Ammanból a MALÉV különgépével utaznak majd Budapestre.

- Élénk diplomáciai tevékenység jellemzi az Arab-öböl térségét, ill. az állampolgáraik kapcsán érintett országokat.

Moszkvába érkezett Szaddum Hammadi ?, az iraki miniszterelnök-helyettes, jelentette gyors hírből a TASZSZ szovjet hírügynökség.

Bagdad felszólította a kuvaiti diplomáciai képviselőket, hogy öt napon belül zárják be hivatalukat.--(Ism.)

A londoni külügyminisztérium már jelezte, hogy Nagybritannia nem tesz eleget az iraki felhívásnak és a többi államhoz hasonlóan, fenntartja diplomáciai képviselőjét Kuvaitban. --(Ism.)

A BT öt állandó tagja folytatja nem hivatalos tanácskozását az öbölmenti fejleményekről. (Ism.)

Amerikai haderőt fognak állomásoztatni az EGYesült Arab Emírségekben. (Ism.)

- Lemondott az NDK külügyminisztere és posztját Lothar de Maiziere kormányfő vette át. A részletekről Bernát György számol be:

- Ma lemondott hivataláról Markus Meckel, az NDK külügyminisztere, miután pártja, a Szociáldemokrata Párt tegnap kilépett a berlini kormánykoalícióból. Az együttműködést az SPD az után szüntette be, hogy de Maiziere miniszterelnök két szoc.dem. minisztert is felelőssé tett a gazdasági csődéért és menesztette őket. Most L. de Maiziere kormányfői posztja mellé átvette a külügyminiszterit is, mint elhangzott, hogy ne kelljen alacsonyabb rangú politikusnak képviselnie az NDK-t az un.2 + 4-es tárgyalásokon. Ezen határozzák meg a jövőendő egységes Németország nemzetközi jogi státusát. A többi lemondott szoc.dem. miniszter feladatkörét az illetékes államtitkárokra bízta az NDK miniszterelnöke.

- Végetért a gépeltérítési akció, amelynek során fegyencek egy csoportja Pakisztánba kényszerítette az Aeroflot belföldi járatát. Izbéki Gábort hallják Moszkvából:

- Gremicki szovjet külügyi szóvivő szerint vannak sérültek az utasok és a banditák között, de erről eddig egyetlen más jelentés sem szólt Moszkvában. A szóvivő hozzátette még, hogy 15 elítéltet nem lett volna szabad menetrend szerinti repülőgépen szállítani és kevés is volt a három rendőr a 15 bűnözővel szemben. --- (a gépeltérítés lefolyása) Arról, hogy a géprablók milyen feltételek mellett adták meg magukat a pakisztáni hatóságoknak, a szovjet sajtó még nem közölt semmit.

KOSSUTH ADÓ

HÍREK

17 h

Irak megkezdte az országban tartózkodó amerikai állampolgárok elszállítását, hogy túszul használja őket stratégiai fontosságú létesítményeknél. --- Párizsi közlés sz erint francia állampolgárokat is ismeretlen helyre hurcoltak az irakiak. - A kanadai miniszterelnök azt követelte Irak ottawai nagykövetétől, hogy Bagdad engedje el a kanadai és más külföldi állampolgárokat. - A holland külügyminiszter terrorizmusnak minősítette, hogy Irak nem engedi távozni a külföldieket

Az iraki parlament közben úgy döntött, hogy az argentinok és indonézek elhagyhatják az országot.

Tegnap már megkezdődött a kínai és a dél-koreai állampolgárok evakuálása Bagdadból.

Lemondott hivataláról Markus Meckel, az NDK külügyminisztere, miután pártja, a szoc. dem. párt tegnap kilépett a berlini kormánykoalícióból. (Ism.)

Az örmény-azerbajdzsáni határon tegnap valóságos ütközet zajlott le, amelynek előzetes jelentések szerint két halottja és tucatnyi sebesülte van. Örmény fegyveresek aknavetőkkel és gépfegyverekkel támadtak azerbajdzsáni falvakra és a szovjet belügyi alakulatok sem tudtak a túlerővel szemben hatékonyan közbelépni. A több órás ütközetet a különleges körzet parancsnokhelyettese helikopterrel akarta megfigyelni, de gépét találat érte és ezért kényszerleszállást hajtott végre. Az erősítésül küldött belügyi csapatok egységeinek végül sikerült áttörniök az örmények ostromgyűrűjét és az azerbajdzsán falvakból csaknem 140 nőt és gyermeket menekítettek ki.

A ma reggeli lengyel vasúti szerencsétlenség súlyosabb, mint ahogy azt a korábbi jelentések közölték. Varsó határában egy személyvonat legutolsó kocsijába hátulról 100 km-es sebességgel belerohant a Szilézia expressz. A katasztrófában 15-en azonnal életüket veszítették, 40 sebesültet pedig a közeli kórházakba vittek. A vasuti sínek csaknem 200 méteres szakaszon megsemmisültek.

Mától újabb korlátozó intézkedéseket léptetett életbe a prágai kormány azokkal a román állampolgárokkal szemben, akik Csehszlovákiába akarnak utazni. -- (Ism.)

KOSSUTH-adó

18 h

ESTI KRÓNIKA

- A mikrofonnál Csák Elemér. - A tartalomból.---

- Most a részletes beszámolók következnek.

- Ma estétől két harang szól a budapesti Szent István bazilikában. Röviddel adásunk előtt kezdődött el az ünnepi szentmise, amelynek keretében PASKAI László bíboros szentelte fel a német nép nem régen érkezett adományát. Kapcsoljuk a helyszínt, a tudósító Gulács Erika: - kb. fél 8 tájban szólalhat meg a Szent István bazilika déli tornyában a Szent István-harang, amely ebben a percben még a főváros legnagyobb templomának főbejárata előtt áll, virágokkal és nemzetiszínű szalagokkal feldíszítve, de mellette ott van az az óriási daru is, hamarosan a helyére emeli. PASKAI László bíboros, esztergomi érsek egyébként pontosan öt perce szentelte meg a harangot. A harangszentelés és a szentmise több okból is az idei aug. 20-i ünnepségek egyik fénypontja. Maga a 90 mázsás harang jelképes ajándék, a német nép ajándéka a magyarságnak, amiért 1989 nyarán a NDK-s menekültek előtt megnyitotta határait és ezzel utat nyitott a kelet-európai változások, az egységes Európa előtt. Egyben engesztelő ajándék is, hiszen a mostani, hatalmas harang elődjét, a nyolcvan mázsás Szent Imre-harangot a németek hurcolták el 1944 máj. 20-án hadi célokra. István királyur felesége, Imre herceg anyja, Gizella a hagyomány szerint Passauban nyugszik. Az ottani katolikus hetilap hirdetett olvasói körében gyűjtést, hogy elkészülhessen az új harang. Így tehát, ha nem is a hagyományos diplomácia szintjén, de jelentős nemzetközi vonatkozású esemény ez a mai harangszentelés. Emellett először fordul elő 1945 óta, hogy aug. 20-i szentmisén jelen van valamennyi állami vezető. A Szent István téren elhelyezett székeken helyet foglal ANTALL József vezetésével csaknem az egész magyar kormány, GÖNCZ Árpád köztársasági elnök és SZABAD György, az országgyűlés elnöke is. A magyar honvédség díszalakulata 46 év óta először áll őrséget a Szent István téren. A bazilika környéke egyébként már kora délután megtelt hívekkel. Az ország legtávolabbi pontjáról is érkeztek, de az országhatárokon túlról is jöttek katolikusok, hogy megnézhessék a Szent István-harangot és az ünnepséget. Apácák, ⁷² ismét működő szerzetes rendek tagjai, népviseletbe öltözött idős asszonyok és cserkész ruhás kamaszok mellett

a Máltai Szeretetszolgálat zászlóvivője, de még egy díszmagyarba öltözött, bajszos férfi is feltűnt a sok ezer hívő között. Mivel az ajándékozó passauai katolikusok miatt a hálaadás német nyelven is elhangzik, a mise elhúzódik, így most a szó ismét a stúdióé.

ANTALL József miniszterelnök sze rint a kormánynak a bírálatokra hivatott ellenzékkel közös felelősséggel kell kivezetni az országot a válságból. A kormányfő a Szombathelyen tartott Szent István napi népünnepélyen mondott beszédet. Hangsúlyozta, hogy a kabinet és a parlament legfontosabb teendője a tulajdonviszonyok szilárd megalapozásához szükséges új gazdasági törvények megalkotása. Az elmúlt évtizedek terhes örökségét azonban csak következetes nemzeti közteherviseléssel, sok türelemmel és az indulatok megfékezésével lehet eltörölni. Az új Magyarország felépítésében helye van az ellenzéknek is, azokkal együtt kell küzdeni a kivezető úton, még ha sok mindenben nem is értünk egyet, mondta ANTALL József miniszterelnök.

(folytatás a következő oldalon)

(EK)

- Reggel óta tartanak a Szent István-napi ünnepek szerte az országban. Mintegy 50 ezren keresték fel Ópusztaszer, ahol Göncz Árpád köztársasági elnök mondott ünnepi beszédet. Tőle idézünk. (Ism.1103)

- Antall József miniszterelnök reggel a veszprémi megemlékezésen is beszédet mondott. Tudósító Horváth Gyula. (Ism. 1104)

- Még egy nagygyűlés, a helyszin Békés megye.

Békés városban MAGYAR Bálint az SZDSZ országos ügyvivője államalapító István királyunk életművének legfontosabb tetteként emelte ki, hogy szakítani tudott az 100 éves hagyományokkal, és új alapokra helyezte, Európához kötötte a magyar nemzet sorsát. A szabaddemokraták - folytatta - nemcsak hatalomváltást, hanem rendszerváltást is akarnak, amely eddig - fogalmazása szerint - csak ígéretekben történt meg. MAGYAR Bálint kiemelten foglalkozott a földkérdéssel és hangsúlyozta: a szabaddemokraták szerint csak az kaphasson földet, aki ott él ahol a föld van és azt meg is műveli. A helyhatósági választásokat érintve a helyi lakosok felelősségét hangsúlyozta, és fontosnak mondta, hogy ne párt-szemponatok, hanem rátermettség irányítsa a kiválasztást.

- Természetesen ezzel még nem ért véget Szent István-napi esemény összefoglalónk, most azonban következzenek a külföld hírei:

Jordániába érkezett az a több mint 170 magyar, akiket az iraki hatóságok kinengedtek Irakból, ill. a megszállt Kuwaitból. Munkatársuk Orosz József a jordániai határon beszélt honfitársainkkal.

- Hogyan viselték az utat hazafelé?

- Örültünk, hogy jöhettünk, voltak komplikációk, mindig előfordulnak apróbb-cseprőbb zűrök.

- Nem voltak veszélyben?

- Nem mondhatnám.

(EK)

- Mennyi idő alatt kellett összepakolni, összezsomagolni és elmenekülni Kuwaitból?
- ... hosszasan készültünk erre gyakorlatilag 12.-e óta.
- Mindenki eljött?
- A nagykövetségen maradtak öten.
- Ők biztonságban vannak-e?
- Biztonságban vannak. 24-ig mindenképpen.
- És utána?
- Az iraki szervek szerint meg kell szüntetni a nagykövetséget.1
- Mennyit utaztak, mennyit jöttek busszal összesen, megállás nélkül.
- Tegnap reggel 6 órakor indultunk
- Vasárnap reggel 6-tól.
- 11-kor érkeztünk Bagdadba. És onnan fél 2-kor tovább.
- Összesen hányan jöttek?
- 173-an vagyunk.

- További külföldi jelentések:

- (angol beszéd) A washingtoni vezetés első ízben ismerte el, hogy Irak túszként tartja fogva az ország területén vissz tartott külföldieket. - Bush elnök az amerikai veteránok szövetségében mondott beszédet és hangsúlyozta, Washington a túszo^{ért}k testi épségé/ mostantól fogva a bagdadi kormányt tartja felelősnek és a nemzetközi joggal ellentétesnek tartja vissz tartásukat Irakba.

Washington, London és Brüsszel után Párizs is elutasította a külföldiek szabadonengedésére vonatkozó iraki feltételeket. Bagdad azt követelte, hogy vonják ki a külföldi erőket az öböl térségéből és csak azután engedi távozni az Irakban, Kuwaitban rekedt nyugati állampolgárokat. Egy iraki szóvivő ma közölte, hog súlyosan megbüntetik azokat az iraki állampolgárokat, akik külföldieket fogadnak be és ezt nem jelentik a hatóságoknak. Megfigyelők utalnak arra, hogy a figyelmeztetés Kuwait lakóira is vonatkozik, hiszen a megszállás óta Bagdad őket is iraki állampolgároknak tekinti. Az amerikai védelmi miniszter bejelentette,

(EK)

(EK)

hogyan megállapodott az egyesült Arab Emírségek vezetőivel. Amerikai katonai alakulatok érkeznek az országba, Száúd-Arábia elleni esetleges iraki támadás visszaverésére. Cheney közölte, azt is, hogy tudomása szerint arab katonai egységek is érkeznek majd az amerikaiak mellé. Az Egy.Államok ezzel egyidőben arra kérte Dél-Koreát, hogy járuljon hozzá az öbölben lévő nemzetközi erők ellátásához. Az MTI tokiói tudósítója szerint Washington csizmákat, egyenruhákat és katonai felszerelést kért Szóultól, de fegyverekre nem tartott igényt.

A japán külügyminisztérium szintén foglalkozik a segítségnyújtás lehetőségével, kivéve a közvetlen katonai jelenlétet. Mint Tokióban kijelentették, meg kellene fontolni a nem katonai személyzet küldését is.

A spanyol külügyminiszter vezette válságstáb a leghatározottabban elítélte a külföldiek fogvatartását Irakban. A nyugat-európai unió holnap párizsi értekezletén véglegesíti Spanyolország álláspontját, és feltehető, hogy ezután Madrid is flottaegységet vezényel az öböl térségébe.

(folytatás a következő oldalon)

A kuvaiti külügyminiszter egy libanoni hetilapnak nyilatkozott és élesen bírálta Jasszer Arafatot az öbölmenti válságban játszott szerepéért. Mint mondta, megvetésre méltó, hogy Arafat még Kuvait lerohanását sem ítélte el, jóllehet hosszú ideig ott kapott menedéket.

- Az öbölbeli helyzettel kapcsolatos szovjet álláspontot ismerteti moszkvai tudósítónk, Izbéki Gábor:

- Az öbölbeli válság megmutatta, hogy félre kell tenni a fülemüle-perket és Kelet-Europa országainak össze kell fogniok, hogy csökkentsék a válságból eredő károkat, sőt ahogy a nyugat csinálta a hetvenes években, igaziból levonják az energiahány következményeit. Így ír a PRAVDA kommentátora, elemezve, hogy milyen hatással van a térségre ez a veszélyes válság. Egyben nem mellőzve némi szemrehányást sem, tudtunkra adja, hogy még ha a belső gondok miatt csökkenő mennyiségben is, de mégis a SzU szállítja Kelet-Europának szinte az összes fekete aranyat és ezt a kiesést ezentúl aligha lehet majd Iraktól várni, mint ahogy abban sem lehet bízni, hogy Irakon be lehet hajtani a tartozásokat és zsebre lehet vágni az ottani vállalkozások hasznát. A PRAVDA sorolja, hogy a magyarok Romániának és Csehszlovákiának, Prága pedig Berlínnek, Varsónak és Budapestnek akar mindenféle számlákat benyújtani, miközben egyikük sem hagyja ki, hogy, ha alkalom kínálkozik, Moszkva fejére sózzanak egyet-egyet. Márpedig ez nem járja ilyen válságos időben, írja a szovjet lap, ismételten figyelmeztetve arra, hogy csak a közös kiútkeresés óvja meg ezeket az országokat a még nagyobb gazdasági veszteségtől, azaz nem az elválasztó, hanem az összekötő szálakat kell keresnie mindenkinek, legfőképpen pedig meg kell tanulni gazdálkodni a csökkenő forrásokkal is. Ami az öbölbeli válság szovjet vonatkozású fejleményeit illeti, a legfontosabb az, hogy csak konzultációnak és nem tárgyalásnak minősítette Sevardnadze külügyminiszter az iraki elnök különmegbízottjával folytatott találkoztóját. A diplomáciai nyelvezet ismeretében ezt úgy lehet értelmezni, hogy a két fél teljese ellentétes módon ítéli meg a helyzetet. Gremicki külügyi szóvivő már délután azt mondta, hogy a SzU, bár saját polgárait szeretné hazamenekíteni, semmiképp sem enged az agressziót elítélő és az iraki csapatok kuvaiti távozását követelő elvi álláspontjából. Sevardnadze és az iraki miniszterelnök-helyettes három órán át beszélgetett. A szovjet külügyminiszter szerint ez a konzultáció még folytatódhat. Ma

egyébként hazaérkezett Kuvaitból a szovjet polgári és katonai szakértők újabb csoportja. Holnap várják haza azt a 363 főt, akik most úton vannak Jordániába. Kuvaitban még 166 szovjet állampolgár van.

A pakisztáni fővárosba térített szovjet repülőgép túsul ejtett 29 utasa közül néhányan megsebesültek, mondta a moszkvai külügyi szóvivő. Karacsiban közölték azt is, hogy már őrizetbe vettek a gépelterítők közül 11-et, más források szerint viszont csak hármat. A Szibériából szökött fegyencek nem sokkal azt követően adták meg magukat, hogy azt követelték, Pakisztánban töltsék fel üzemanyaggal a gépet. Szovjet források úgy tudják, a fegyencek arra is számítottak, hogy menekültjogi státuszt kapnak az ázsiai országban.

- Megtartották a német egyesítés előtti utolsó egyeztető tárgyalásokat Bernát Györgyöt hallják Bonnból:

- Ezer oldalas, ahhoz, hogy minden érintett politikus megkaphassa, másfél tonna papírt és 30 kg nyomdafestéket kellett hozzá felhasználni. Ez a német-német egyesülés nyomdai mérlege. A szerződést végső formába öntő tárgyalások utolsó fordulója ma délután kezdődött meg Bonnbán. Ezen már nem vesznek részt a kelet-német szoc.demokraták szakértői, mivel a párt tegnap kilépett a berlini kormánykoalícióból. Szerepük azonban továbbra is igen fontos, az egyesülési szerződést ui. csak kétharmados többséggel lehet jóváhagyni a törvényhozásban, ott pedig a szoc.demokraták kilépése után a jelenlegi kelet-német kormány szövetség kisebbségbe szorult, így az SPD még hangosabban követelheti, hogy vegyék figyelembe un. javító igényeit, egyebek között, hogy csak néhányat idézzek a hosszú listáról, az NDK-ban meglévő tulajdonok védelmét vagy a szakképzettség elismerését, vagy a nyugatnémetnél sokkal liberálisabb abortusz-törvényt. Vagy hogy az NSZK-hoz való csatlakozással ne súlyosbodjék a keleti tartományok adóssághelyzete és hogy a meglévő deficitet a nyugatnémet tartományok egyenlítsék ki. Az NSZK oldalán se teljes a vélemények egysége. A tartományi kormányzatok nem tudnak megállapodni a bonni központi vezetéssel, hogyan osszák majd el a tartományok között az államkasszába befizetett kereskedelmi adóbevételeket. Attól félnek ui., hogy amit a nyugaton megtermeltek és eladtak, annak adónyereségét nem ott költhetik el, ahol azt megtermelték, hanem a pénzeket a gyengébb, volt NDK-s területeken használják majd, ki tudja mire. Ennek ellenére úgy látszik, hogy ez az utolsó forduló és szeptember elején már szavazhatnak is az egyesítési szerződésről a parlamentek. De Maiziere, az NDK miniszterelnöke óvott attól,

hogy bárki is megpróbáljon az egyesülés útjába állni. Ám amennyiben kudarcot vallanának a szerződéssel, akkor is van még lehetőség a jogi csavarásra. Az NDK tartományai kinyilvánítják, hogy csatlakoznak a szövetségi köztársaság hasonló tartományaihoz, a bonni parlament alkotmánymódosítással lehetővé teszi, hogy 144 keleti képviselő beüljön a Bundestagba, valamint elfogadnak egy olyan törvényt, amely így hívják - átviteli törvény, egyszerűen kiterjeszti a nyugatnémet jogrendet az NDK mai, akkor már majd volt területére.

Lemondott hivataláról Markus Meckel, az NDK külügyminisztere, miután pártja, a szoc.dem. párt tegnap kilépett a berlini kormánykoalícióból. (Ism.)

- **Baku-Jereván:** valóságos ütközet volt az örmény-azerbajdzsán határon. A tegnapi harcokban egy rendőr és egy nő meghalt, tucatnyi ember pedig megsebesült. Örmény fegyveresek aknavetőkkel és gépfegyverekkel támadtak egy autóbust egy azeri falu közelében, majd tűz alá vették a falu és két másik azerbajdzsáni település házait is. A szovjet belügyi alakulatok két páncélozott harci járművet küldtek az azerbajdzsánok felmentésére, de nem bírtak a túlerővel. Találat érte azt a helikoptert is, amelyről a körzet parancsnokhelyettese igyekezett tájékozódni. Végül újabb erősítés érkezett a harcok helyszínére és a belügyi csapatok, az ostromgyűrűt áttörve, mintegy 140 azerbajdzsán nőt és gyermeket menekítettek ki.

Moszkva: a balti köztársaságokban a sorkötelesek 50-60 %-a tagadta meg a bevonulást. Ezt Jazov szovjet védelmi miniszter írta a **KRASZNAJA ZVEZDA** tegnapi számában. Örményországban a besorozott fiatalok mindössze 7,5, Grúziában pedig 28 %-a vonult be a hadsereghez. A SzU-ban minden 19 év feletti fiatalembernek kötelező a katonai szolgálat. A védelmi miniszter cikkében kitért arra is, hogy a Kelet-Europából történő csapatkivonás miatt több tízezer szovjet tiszt és családja kerül nehéz helyzetbe, mozgósítani kellett a szovjet hadsereg teljes építési erejét, hogy még az idén elkészülhessen számukra 67.000 lakás.

(folytatás a következő oldalon)

(EK)

Önálló köztráshaságot kiáltott ki a szovjet-Moldva területén élő gagauz nép. A 170 ezer tagu kisebbség népi küldöttei tegnap tanácskoztak városában. A függetlenségi nyilatkozat értelmében a gagauz nép, amely 200 évvel ezelőtt telepedt le az akkori orosz birodalom területén, a jövőben Moldvától függetlenül kívánja gyakorolni nemzeti jogait. Mint nyilatkozatuk hangsúlyozta, a kisinyovi legfelsőbb tanács határozatai nem felelnek meg sem a gagauz nép sem a köztársaság más nemzeti kisebbségi érdekeinek.

Japán azt szeretné, ha megszigorítanák az atomsorompó egyezmény rendeleteit. A tokioi kormány szorgalmazza, a nukleáris hatalmak is tegyék lehetővé a Nemzetközi Atomenregia Ügynökségnek, hogy ellenőrizze valamennyi nukleáris létesítményüket. Együttal Tokio azt is sürgeti, hogy dolgozzanak ki szigorubb engedélyezési rendszert a nukleáris technológia kivitelezésére. Az ügy háttérében az áll, hogy az unevezett "Atomklub" tagja maguk határozhatják meg melyik létesítményüket láthatja az illetékes ENSZ szervezet, míg az atomfegyverrel nem rendelkező, de az atomcsend-szerződést aláíró országok kötelesek valamennyi ilyen létesítményüket ellenőriztetni.

Mától ujjabb korlátozó intézkedéseket léptetett életbe a prágai kormány azokkal a román állampolgárokkal szemben, akik CS-ba akarnak utazni. Ezentúl csak azok a románok léphetik át a CS határt, akik diplomata vagy szolgálati utlevéllel rendelkeznek, ill. szervezett turisták és igazolni tudják szállodafoglalásukat. Azok a románok is beutazhatnak Magyarországról Cs-ba, akiknek hitelesített meghívójuk van, vagy más országba szóló célvízumot tudnak felmutatni. Múlt csütörtök óta 729 románt küldtek vissza a CS határőrök magyar területre, mert nem volt megfelel a vízumuk, ill. az előírt valutájuk nem volt meg.

Lengyelországban 15 ember vesztette életét a ma reggeli súlyos vasuti szerencsétlenségben. A hivatalos közlemény szerint 40 embert vittek kórházba. Varsóhatárában hátulról belerohant egy személyvonatba a Prágából érkező és 100 km-es sebességgel haladó Szilézia expressz. A szerencsétlenségben a személyvagon

(EK)

utolsó vagonja teljesen összeroncsolódott. A halottak közül eddig csak 8 személyt sikerült azonosítani. Az ütközés erejét jelzi, hogy a vasúti sínek mintegy 200 méteres szakaszon megrongálódtak.

-

- A mai ünnep további rendezvényeit Kereszti Gábor és Szörényi Péter foglalja össze.

- Bpesten a Vajdahunyad várában és a Hősök terén a Ligetet övező négy kerület helyi MDF szervezetei szerveztek ünnepséget, amelyhez csatlakoztak a három kormánypárt előkségei. Délután került sor Faddy Ottmár ferencesatya ünnepi kenyérszentelésére és kenyérszegésére.

- Faddy: Az kenyér kell. Szép kenyeret kaptam most erre az alkalomra, hogy megáldjam azt. Persze lehetne ez nagyobb is. A megszentelt kenyeret szétosztom, szeretném jelképesen megmutatni azt, hogy kinek mi jár abból a kenyérből.

- A helyszínen adásunk ideje alatt is néptáncosok és népzene-szek adnak műsort.

- Földet a kisgazdák, de kenyeret ki oszt? Sógornak, komának, jóbarátnak már van állása, jut-e majd mindenkinek. Ilyen és hasonló transzparernsek díszítették a Margitsziget fáit, ahol a MSZP tartotta Szent István-napi programját. Szintén az adásunk alatt tart az a vitaforum, amelyen a párt jeles képviselői válaszolnak a résztvevők által feltett kérdésekre.

- Ugyancsak politikai fórum kezdődött 5 órakor a XII. kerületi Gesztenyéskertben, ahol az SZDSZ és a FIDESZ helyi képviseletei tartják egésznapos rendezvényüket. Délelőtt egyébként gyerekeknek szerveztek politika-mentes programokat pld. a gyerekek a helyi rendőrök gépkocsiaival furkázhattak. A felnőttek pedig hordószónok vetélkedőn vehettek részt. Szintén a két párthoz kapcsolódó esemény, a Tabánban délután kezdődött nagyszabású rock-koncert, amelyen többek között fellép az est folyamán a Hobbo Band és a Mini együttes.

(EK)

- A Hadtörténeti Múzeumban Pongrácz Gergely, a corvinköziek 56-os parancsnoka átnyújtotta zászlajukat Für Lajos honvédelmi miniszternek. A lobogót egy akkor még 16 éves leány mentette ki annak idején Ausztráliába. A történelmi ereklyét a miniszter átadta a Hadtörténeti Múzeum igazgatójának, aki megígérte, hogy 1956 emlékeit ezentúl gyűjteni fogják és kiállást rendeznek majd belőlük.

- Ismét van szobra Szabó Istvánnak a 20-as évek földosztó miniszterének Bpsten. Ma délelőtt ugyanis visszaállították eredeti helyére a politikus Rákosi-rendszer alatt ledöntött életnagyságú szobrát. Nagy Ferenc mostani földművelésügyi miniszter ünnepi **beszédében hangsúlyozta: a 70-évvél ezelőtt benyújtott földbirtok-rendezés jubileuma egybeesik egy újbóli földosztással, hiszen nemsokára a parlament elé kerül a termőföld tulajdonjogát rendező törvénytervezet.**

- Az ország, a nép örül, hogy ismét visszanyerte szabadságát. Ám sokszor úgy tűnik, nem tud vele mit kezdeni. - mondta Paskai László bíboros, esztergomi érsek. A magyar Katolikus Püspöki Kar elnöke Esztergomban tartott ünnepi szentmisét. Kalocsán a város díszpolgárává avatták Gröss Józsefet, a város egykori érsekét. A pap a második világháború alatti **tevékenységével nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy a város megmenekülhessen a pusztulástól. Az érseket az 50-es években koholt vádak alapján 15 évi börtönre ítélték.**

Északnyugati felől átmenetileg erősen megnövekszik a felhőzet és főként északon várható többfelé zápor és zivatar. Éjszaka 10-15, holnap 21-26 fok várható.

- Erdőtűz Baranyában. A tudósító Belényessy Csaba.

- Alapos a gyanuja annak, hogy szándékos gyújtogatás okozta a mecseki erdőtűzet. Ma ugyanis újabb helyeken lobbant fel a láng és a szakemberek a helikopteres megfigyelés során egy jól körvonalazható térségben hat önálló tűzfészket észleltek,

(EK)

ami szerintük aligha lehet véletlen. A rendőrség állítólag talált olyan tárgyakat is, amelyek a gyújtogató eszközei lehettek. De ezt hivatalosan még nem erősítették meg.

-

Reklám: --- Sporthírek: --- Főbb hírek egy-egy mondatban : ---

Csák Elemért hallották, köszönöm figyelmüket.

- 000 -

KOSSUTH ADÓ

HIREK

19.00 h

Jordániába érkeztek azok a magyar állampolgárok, akik Kuwaitból Bagdadon át igyekeznek hazafelé. 173-an vannak és mint a magyar rádió kiküldött tudósítójának elmondták, különösebb veszélyek nélkül utaztak Jordániába. Kuwaitban csak 5 magyar diplomata maradt. Egyelőre ők nincsenek veszélyben, bár Bagdad felszólította a kuwaiti diplomáciai képviselőket, hogy 5 napon belül zárják be hivatalukat. Azokat a diplomatákat, akik nem tesznek eleget a követelésnek, megfosztják diplomáciai mentességüktől.

London már jelezte, hogy Nagy-Britania nem tesz eleget az iraki felhívásnak. Időközben Washington, London és Brüsszel után Párizs is elutasította a külföldiek szabadonengedésére vonatkozó iraki feltételeket. Bush amerikai elnök felszólította az iraki államfőt, hogy azonnal engedje szabadon az Irakban és Kuwaitban rekedt külföldi állampolgárokat. Mint mondta, ellenkező

(hírek, 19)

esetben a várható következményekért Bagdadnak kell viselnie a felelősséget. (Ism.)

Bonnban folytatódik a német egyesülési szerződéssel kapcsolatos tárgyalások folyamata. A remények szerint ez a harmadik, az utolsó forduló, amelyet a héten szeretnének befejezni. Az NDK küldöttségéből már hiányoznak a keletnémet szociáldemokraták képviselői, miután a párt tegnapi kilépett akormánykoalícióból. Elsősorban az egyesülési szerződés már elkészült részeit bírálják. Távozásukkal a koalíciós partnerek elveszítették a kétharmados többséget az NDK parlamentjében és így kérdéses, hogy ratifikálni tudják-e a német-német egyesülési szerződést.

Pakisztáni csapatok tüzérségi tüzet nyitottak az indiai határ-ország egyik előretolt állására. ---

A vietnámi háború óta először látogat Dél-Koreába vietnámi küldöttség. A megbeszélések középpontjában a gazdasági együttműködés áll. ---

Meggyalázták a magyar hősi emlékművet a nyugat-szlovákiai Szencen, Szenci Molnár Albert szülőfalujában. Az emlékművet 1942-ben állították fel, majd ledöntötték és elásták. Csak tavaly decemberben a CS-i forradalom után került ismét eredeti helyére. Tegnap reggel az emlékmű két katona alakján trágár-rajz égtelenkedett, a lépcsőre pedig azt festették fel németül, hogy "magyar kutya". - A CS-i magyar szervezetek felháborodásukat fejezték ki és az esetet szóvátették a szlovák nemzetiségi tanács, nemzetiségbizottságánál.

Ausztria lottó nyeremények: ---

KOSSUTH ADÓ

KÉSŐ ESTI KRÓNIKA

22.00 h

A mikrofonnál: Siklós András. - Tartalom: ---

- A Szent István-napi megemlékezések sorában kiemelkedik Göncz Árpád beszéde. - A magyar köztársasági elnök ópusztaszeren a Szent István napi naggyűlésen méltatta a honfoglalás, államalapító királyunk, az államiságunkat kifejtő alkotmány és az új kenyér tiszteletének egybefonódását. Göncz Árpád a közelgő önkormányzati választásokról szólva azt mondta: ott a magyar népnek bátorságáról és bölcsességéről kell tanuságot tennie.

A népnek meg kell mutatnia, hogy felismeri a maga érdekeit, hogy tenni kell érte, hogy nem a bosszú, hanem a bölcsesség vezérli. Göncz Árpád köztársasági elnök ugyanakkor síkra szállt amellyel, hogy az állam polgárainak nemcsak joguk, hanem kötelességük is hivatalukból elmozdítani a köz hűtlen szolgáit.

- Két helyen is beszélt az ünnep kapcsán Antall József.

A magyar miniszterelnök a veszprémi szent István napi emlékülneepségen a hitnek, a türelemnek a megértésnek és az elszántságnak a fontosságát hangoztatta. Antall József emlékeztette hallgatóit arra, hogy a kormány nem ígért gyors, látványos javulást. A 100 napi türelmi időre azért volt szüksége, hogy kialakíthassa programját. Ezért a miniszterelnök az ünnepi pillanatot is felhasználta, hogy a népet és a nemzetet türelemre intse és segítségét kérje. Antall József résztvett a szombat-helyi népünnepeken is, ahol arra hívta fel a figyelmet, hogy a kormány a bírálatokra hívatott ellenzékkel közös felelősséggel kell kivezetni az országot a válságból. A miniszterelnök szerint a kabinet és a parlament előtt álló legfontosabb teendő a tulajdonviszonyok szilárd megalapozásához szükséges új gazdasági törvények megalkotása. Az ország felépítését pedig csak következetesen nemzeti közteherviseléssel, sok türelemmel és az indulatok megfékezésével lehet megvalósítani. - mutatott rá Antall József.

(KEK)

- Délelőtt tisztavetés volt Bpsten a Kossuth téren.

A honvédelmi miniszter megerősítette, hogy a vezetés mindent elkövet annak érdekében, hogy a magyar honvédség kizárólag csak a nemzet iránt legyen elkötelezett. FÜR Lajos az országház előtt a fiatal tisztek fogadalomtételén beszélt erről és emlékeztetett arra is, hogy a kormánynak az a bejelentett és elhatározott szándéka, hogy hazánk jövő év végéig tárgyalások útján kilép a VSZ-ből. Szólt arról is, hogy a honvédelmi vezetés hozzáfogott az új magyar biztonságpolitikai koncepció és katonai doktrína kidolgozásához.

A Hadtörténeti Múzeum 1956-os emlékgyűjteményének első darabja lesz a corvinköziek egykori zászlaja. (Ism.)

- Az esti órákban fejeződött be a Szentjobb-körmenet a fővárosban, amelyen csaknem az egész kormány résztvett, de jelen volt Göncz Árpád köztársasági elnök és Szabad György a parlament elnöke is. Gulyás Erika összefoglalóját hallják.

- (harangszó) Este fél 7-kor helyére, a Szent István Bazilika déli tornyába került a Szent István harang. (Lásd : 1117) Sok hívő egészéjszaka utazott az ország legtávolabbi pontjáról is, hogy itt lehessen az eseményen. Mások a határokon túlról érkeztek. Legtöbben természetesen Bajorországból, Passauból, ahol a helyi katolikus hetilap kezdeményezte olvasói körében a gyűjtést a harangra, köszönetül a magyar népnek hogy 1989 nyarán bátorságával egy új szabadság diadalmenetét indította el, ahogyan ezt a harang falán olvasható felirat is hirdeti. (Lásd: 1117) -

A szentmise után a Szentjobb, a korona utáni legősibb magyar ereklje körmente kezdődött a teret övező utcákon át a Bajcsy-Zsilinszky uton és vissza a Bazilikához. Az egész ünnepség egyébként főpróba is volt a pápa jövő augusztusra tervezett látogatása előtt. A római-katolikus egyház feje egyébként pápai nunciust küldött a Szent István harang felszentelésére Magyarországra. (harangszó)

(KEK)

PASKAI László bíboros-prímás szerint Magyarország népe nem lát világos célt maga előtt, nem tudja hogyan, hova építse jövőjének házáat. A magyar katolikus püspöki kar elnöke az esztergomi Bazilikában tartott Szent István napi ünnepi misén beszélt arról is, hogy egész történelmünk egyetlen folyamatos tanuságtétel amellelt, hogy az egyén, a család, az ország gyarapodása, boldogulása csak az örök erkölcsi értékekre támaszkodva, egymást segítve és áldozatvállalással lehetséges.

A SZDSZ-nek országos ügyvivője a békési augusztus 20-i kampányindító rendezvényen arra a veszélyre hívta fel a figyelmet, hogy napjainkban - szavai szerint - koppányok uralkodnak az országban, akik visszafelé tekintenek és a multat akarják restaurálni. Magyar Bálint a parlament előtt álló legfontosabb döntések közül kiemelten foglalkozott a földkérdéssel. Szerinte két katasztrófa fenyegeti a magyar mezőgazdaságot, az egyik az aszály, a másik a Kisgazdapárt földprogramja. Az ügyvivő hangsúlyozta: a szabaddemokraták kiállnak amellelt, hogy csak az kaphasson földet, aki ott él ahol a föld van és azt meg is műveli.

A MSZP országos választmányának elnöke szerint a modern demokráciában az állampolgárok toleránsak a különböző irányzatokkal, a különböző nemzetekkel és nemzetiségekkel, világnézetekkel szemben. Vitányi Iván az MSZP augusztus 20-i margitszigeti fórumán úgy vélte, hogy ma minden korábbinál nagyobb történelmi lehetőség kínálkozik arra, hogy ezt az államhatalmat megteremtsük. Ebben megvan a saját feladata a magyarországi baloldalnak a szocialistáknak és a szoc.demokratáknak egyaránt.

Kalocsa díszpolgárává avatták Grósz Józsefet. (Ism)

- Pestszentimrén egyébként felavatták a háborúutáni első országzászlót. A helyi kezdeményezők azt szeretnék, ha az országzászlók az ifjúság méltó emlékeivé válnának a jövőben.

(KEK)

- Jelentések szerint már megérkezett a jordániai fővárosba az a több mint 170 magyar, aki Kuwaitból és Irakból menekült el. A MALÉV különgépe várhatóan holnap dél körül érkezik Bpestre Ammanból a magyarokkal. A menekültettek az iraki-jordániai határ átlépését követően, a jordán oldalon találkozott munkatársunk Orosz József. (Ism. --- 1119)

-

Bush amerikai elnök első ízben nevezte tiszoknak a Kuwaitban és Irakban fogvatartott amerikaikat. (Ism.)

Az amerikai védelmi miniszter munkatársai megerősítették, hogy az Egy.Államok újabb F-15-ös vadászgépeket szállít Szaud-ARábiának. Tőlük származik az a hír is, hogy Washington 16 katonai szállítógépet állomásoztat az Egyesült Arab Emírségekben. Az elűzött kuwaiti kormány olajügyi minisztere Madridban közölte, hogy a kuwaiti vezetés a tárgyalásos rendezés híve, de csak akkor, ha Irak kivonja csapatait az országból.

Izrael források szerint Jordániában a legmagasabb szintű katonai készséget rendeltek el. Izraelben még nem történt mozgósítás, de megerősítették a jordániai határ mentén a védelmet. Eközben Bush amerikai elnök Thatcher brit kormányfővel és Özal államfővel tárgyalt az öbölmenti válságról.

- Az egyre nehezebben áttekinthető öbölbeli helyzet eddigi politikájának ártértékelésére kényszerítheti Párizst. Keleti Miklóst hallják.

- Már 33 francia állampolgárt szállítottak egyelőre ismeretlen helyre az iraki hatóságok Kuwaitból, ill. Bagdadban. Erős a gyanu, hogy ők is az iraki stratégiai célpontok élő paizsának alkotóelemei lesznek. ---

-

(KEK)

- A közel-keleti válsággal kapcsolatos moszkvai véleményt és a szovjet-iraki konzultációk hírét Izbéki Gábor ismerteti. (11.22)

-

Borisz Jelcin szerint több szakaszban 20-25 év alatt lehetne megoldani a SZU-hoz tartozó és Japán által vitatott északi területek problémáját. Az orosz parlament elnöke a Vlagyivosztok melletti Na..... munkásgyűléseken vett részt. Elmondta, hogy amikor Japánban járt, már szóba került az oroszországi föderáció és Japán békeszerződésének lehetősége. Annak idején Jelcin vendéglátóival megvitatta egy szabad gazdasági övezet létrehozásának lehetőségét is. A SZU 5 éves adókedvezményt adna a külföldi befektetőknek és a nyereség teljes egészében a vállalatoknál valamint a városi hatóságoknál maradna.

Moszkvában szovjet-észt kormányfői tárgyalások kezdődtek. A megbeszélésekről egyelőre nem szivárogtak ki részletek, de feltehető, hogy a balti köztársaság és a szövetség politikai, gazdasági kapcsolatai állnak középpontban.

Tallinban úgy látják, hogy Moszkva azért hozta létre az Intergrál nevű egyesülést, hogy az összszövetségi érdekeltségű észtországi vállalatokból átmentse vagyonát és kivonja ezeket a cégeket a tallini kormány ellenőrzése alól. A tallini parlament érvénytelennek nyilvánította a moszkvai kormány döntését.

Az örmény parlament elnöke szerint azért robbant ki szabályos ütközet az örmény-azerbajdzsán határon, mert előzőleg azerbajdzsán fegyveresek tuszokat ejtettek örmény területen. A törvényhozás ülésén bejelentették, hogy egyes örmény csapatok öntevékeny akciót hajtottak végre a parlament tudta és beleegyezése nélkül, hogy kiszabadítsák a tuszokat. Tegnap reggel egy rendőr és egy nő meghalt, amikor örmény fegyveresek aknavetőkkel és lőfegyverekkel tüzet nyitottak egy buszra. Később löni kezdték a közelben lévő azerbajdzsán településeket is. A szovjet belügyi alakulatok csak második próbálkozásra tudták áttörni az otromgyúrút és 140 azerbajdzsáni nőt valamint gyermeket kimenekíteni.

(KEK)

- Bonnban megtartották a német egyesítéssel kapcsolatos utolsó egyeztető tárgyalásokat. Bernát György jelenti. (Ism.1123)

-

Az NDK kormányfője vette át a külügyminiszteri posztot. (Ism.)

Az NDK kormánya megerősítette, hogy 52 tökerős hongkongi megkapja a keletnémet állampolgárságot. A hírt egy bajor ujság közölte először. ---

CS-szerke meglelékeztek arról, hogy 22 évvel ezelőtt a SZU és négy másik szocialista ország csapatai bevonultak az országba és eltiporták az emberarcu szocilaizmus kísérletét. Prágában a Vencel tér lesz a meglelékezés központi helye. Odavárják holnap délután V. Havel köztársasági elnököt. Az államfő tegnapi rádióbeszédében egyebek között arról beszélt, hogy most már kizárólag CS lakosságán mulik miliyen köztársaságot alkot magának. A polgári fórum, amely jelenleg az ország leg-erősebb politikai tényezője, a hétvégén felhívást tett közzé az évforduló alkalmából. Hangsúlyozta, hogy csak a csehek és a szlovákok közös fellépésével lehet visszaveenni az elveszett szabadságot és szembe kell nézni szakadárokkal. Nem kétséges, hogy ez a fogalmazás a szlovák szélsőséges nacionalistákra utal.

Brassóban mintegy 60 ezer munkás sztrájkol, mert a román kormány nem tartotta be az árak befagyasztására tett ígérteét. Erről romániai szakszervezeti illetékesek tájékoztatták a Reuter tudósítóját. Eszerint a munkásokat különösen az bősztette fel, hogy a bukaresti vezetés a multhónapban 60 %-kal emelte a benzin árát. Az is elégedetlenséget kelt, hogy a decemberi fordulat óta semmit sem változtak a dolgozók munkakörülményei és a vállalatok vezetése is ugyanolyan központosított mint a Ceausescu korszakban volt.

Ujabb korlátozó intézkedéseket léptetett életbe a prágai kormány azokkal a román állampolgárokkal szemben, akik CS-ba akarnak utazni. Ezentúl csak azok a románok léphetik át a

(KEK)

CS határt, akik diplomata vagy szolgálati utlevéllel rendelkeznek ill. szervezett... és igazolni tudják szálloda foglalásukat . Azok a románok is beutazhatnak CS-ból magyarországra, akiknek hitelesített meghívójuk van, vagy más országba szóló célvízumot tudnak felmutatni.

-

A Független Kisgazdapárt ügyvezető alelnöke sürgette, hogy a pártja a földtörvény javaslatának minden áron érvényt szerezzenek. Az ügyvezető alelnök a Berecskén rendezett kisgazda gyűlés résztvevőit meg is hívta, hogy pártja a parlament előtti tömeg demonstrációján résztvegyenek, amelynek nem titkolt célja, hogy nyomást gyakoroljanak az országgyűlésre a földtörvény elfogadása érdekében. Mert mint mondta, a független kisgazdapárt becsülettel teljesítette a kormánykoalícióban vállalat kötelezettségeit és most már várja a fizettséget.

- Súlyos a helyzet az erdőtüzek sújtotta Baranyában. (Ism. 1127)

-

Sporthírek: ---

Időjárás: --- Főbb hírek egy-etgy mondatban: ---

- 000 -